

Proves d'accés a la universitat

Llengua i cultura llatines

Sèrie 2

Indiqueu l'opció triada:

Exercici 3: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
	4	
Suma de notes parcials		
Qualificació final		

Espai per a la revisió

Comprovació	2a correcció

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

L'examen consta de QUATRE exercicis obligatoris: 1. Traducció; 2. Morfosintaxi i etimologia; 3. Cultura llatina i el seu llegat; 4. Exposició d'un tema de cultura llatina i el seu llegat.

En els exercicis 1, 2 i 4, responeu a TOTES les qüestions que s'hi plantegen. En l'exercici 3, trieu UNA de les dues opcions (A o B) i resoleu-la; indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.

Podeu utilitzar el diccionari i l'apèndix gramatical en tots els exercicis de l'examen.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

1. Exercici de traducció

[4 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,4 punts]

Feu la versió del text següent:

Guerra contra Tarent i aliança del rei Pirros amb els tarentins

Eodem tempore Tarentinis bellum indictum est, quia legatis Romanorum iniuriam fecerant. Tarentini contra Romanos auxilium poposcerunt Pyrrum, Epiri regem, qui ex genere Achillis originem trahebat. Tum primum Romani cum transmarino hoste dimicauerunt. Commissa mox pugna, Pyrrus elephantorum auxilio uicit.

Flavi EUTROPI. *Breviari d'història de Roma*, II, 11, 1-2

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

Achilles, -is (m.): Aquil·les (heroi de la Guerra de Troia).

committo, *commisi*, *commisum* (3a, tr.): emprendre; *committere pugnam*, entaular combat.

Epirus, -i (f.): Epir (regió nord-occidental de Grècia).

genus, -eris (n.): llinatge.

indico, *indixi*, *indictum* (3a, tr.): anunciar; *bellum indicere*, declarar la guerra.

mox (adv.): de seguida, aviat.

posco, *poposci*, — (3a, tr.): (amb doble ac.) demanar (una cosa a algú).

primum (adv.): per primera vegada.

Pyrrus, -i (m.): Pirros, rei de l'Epir (297-272 aC).

quia (conj.): perquè.

Tarentini, -orum (m. pl.): els tarentins.

tempus, -oris (n.): temps, època.

traho, *traxi*, *tractum* (3a, tr.): fer derivar.

tum (adv.): llavors.

uincō, *uici*, *uictum* (3a, tr., intr.): (abs.) vèncer, triomfar.

2. Exercici de morfosintaxi i etimologia

[2 punts en total: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,2 punts]

L'exercici consta de dos apartats. Responen a les qüestions plantejades en cadascun d'ells.

2.1. Morfosintaxi [1 punt]

a) Analitzeu morfològicament *Tarentinis* i digueu quina funció sintàctica fa respecte a la forma verbal *indictum est*.

b) Indiqueu el subjecte i el complement directe del verb *fecerant*.

c) En la construcció *qui ex genere Achillis originem trahebat*, digueu quin tipus d'oració introdueix *qui*, quin és el seu antecedent i quina funció sintàctica fa respecte al verb *trahebat*.

d) Digueu com s'anomena la construcció formada per *Commissa [...] pugna*; analitzeu morfològicament els elements que la constitueixen i especifiqueu la relació sintàctica existent entre ells.

2.2. Etimologia [1 punt]

a) Esmenteu un cultisme, derivat o compost, amb el qual estigui relacionat etimològicament cadascun dels següents mots llatins del text:

- *tempore*:
- *fecerant*:
- *hoste*:
- *uicit*:

b) Indiqueu amb quin mot llatí del text estan relacionades etimològicament les paraules:

- *belligerant*:
- *regicidi*:

3. Exercici de cultura llatina i el seu llegat

[2 punts]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) que ofereix l'exercici i resoleu-la. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; les respostes errònies no seran penalitzades]

Escriuiu en els espais en blanc el nom de l'autor llatí que correspon a cada descripció. No se'n repeteix cap.

- 3.1. La comèdia de Molière *L'avar* està inspirada en l'*Aulularia* de _____.
- 3.2. L'emperador August va ser protector del poeta _____ i li va oferir el càrrec de secretari personal.
- 3.3. _____ és el màxim representant de l'oratória republicana.
- 3.4. Les *Geòrgiques* és un poema de _____, de caràcter didàctic, que tracta sobre les tasques del camp i l'loa la vida rural.

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Encercleu la lletra de l'opció que identifica el personatge que parla en els passatges següents de les *Metamorfosis* (traducció d'Adela M. Trepà i Anna M. de Saavedra).

- 3.1. «Caus, fill d'Èbal, pres en la joventut primera [...] i veig la teva ferida que m'acusa. Tu ets el meu dolor i el meu crim; la meva destra ha de ser inscrita sobre la teva mort. Jo soc autor del teu traspàs. I tanmateix, ¿quina és la meva culpa? Si no és que jugar pot anomenar-se culpa, si no és que pot anomenar-se culpa estimar.»

a) Dèdal.	c) Júpiter.
b) Píram.	d) Apol·lo.
- 3.2. «Oh, tant de bo pogués amb les arts del meu pare refer els pobles i infondre l'ànima a la terra modelada. Ara el llinatge mortal depèn de nosaltres dos. Així ha semblat bé als del cel; som els únics exemplars d'homes.»

a) Faetont.	c) Ligdus.
b) Deucalió.	d) Orfeu.
- 3.3. «I tu, arbre que amb les teves branques cobreixes el miserable cos de l'un, que aviat cobriràs el de tots dos, conserva els vestigis de la nostra mort i tingues sempre el fruit enfosquit en senyal de dol, en memòria de la doble sang vessada.»

a) Tisbe.	c) Dafne.
b) Pirra.	d) Eurídice.
- 3.4. «No pots ser gendre de Ceres contra la seva voluntat: haves de demanar-la, no de robar-la. Si m'és permès de comparar-me, tot i petita, amb els grans, també em va estimar Anapis; pregada tanmateix, i no com aquesta, aterrida, m'hi vaig maridar.»

a) Iante.	c) Aracne.
b) Cíane.	d) Ariadna.

4. Exercici d'exposició d'un tema de cultura llatina i el seu llegat

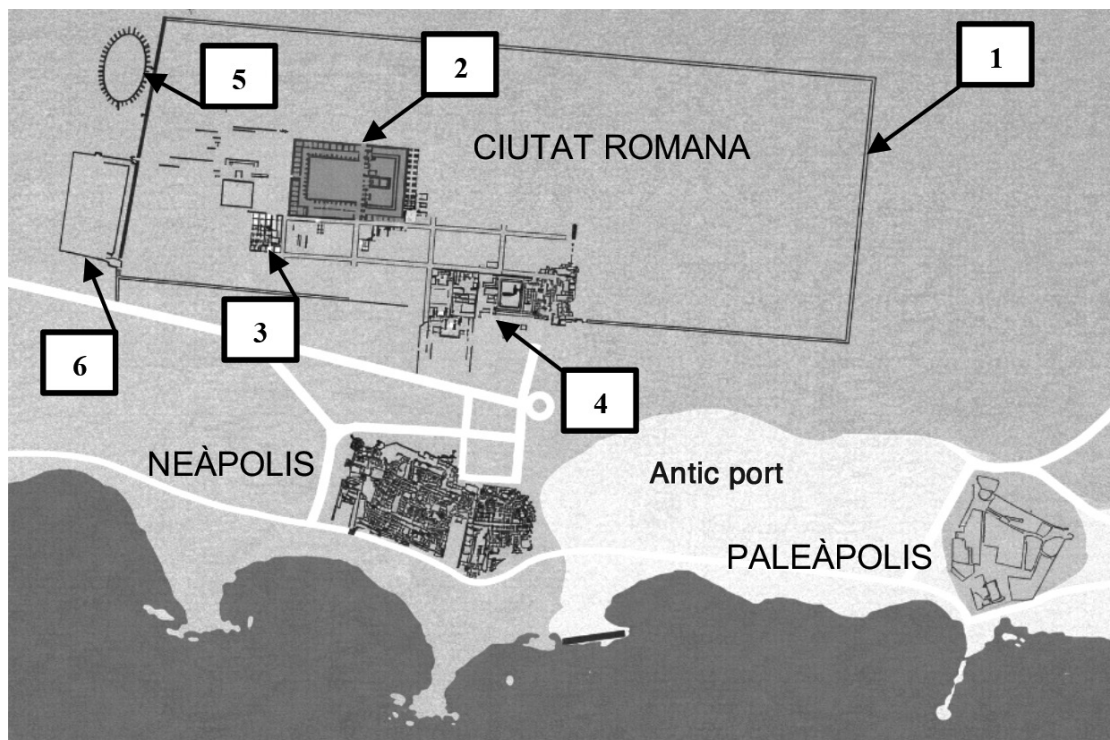
[2 punts: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,2 punts]

Després, fins a la punta del promontori pirinenc, la costa indicètica es redossa. Endins del litoral que, com hem dit, jau entrat cap enrere, es mostra el mont Malodes; entre les aigües, sorgeixen dos esculls i llurs pollegons s'encimbellen devers els núvols. Entre ells s'estén un port ample on la plana del mar queda a recer de les ventades. Així, amb una barrera rocallosa, els penya-segats emparen tot el contorn de la costa, i, entre el rocam, reposa l'abisme immòbil, les aigües són calmes i el mar enclòs resta tot quiet.

Ruf Fest Aviè. *Les ribes marítimes*, 532-543

Llegiu el text precedent, en què el poeta romà Ruf Fest Aviè (segona meitat del segle IV dC) descriu el tram de costa mediterrània on avui es localitza l'únic jaciment arqueològic de la península Ibèrica amb restes d'un enclavament colonial grec i d'una ciutat romana. A partir del testimoni d'Aviè i de la imatge adjunta, que reproduïx el plànol general del conjunt arqueològic, identifiqueu el jaciment i elaboreu un text expositiu, de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), que contingui les informacions següents:

- El nom de la població ibera que habitava la zona abans de l'arribada dels romans.
- La cronologia, el motiu i el procés de l'assentament dels grecs.
- La cronologia, el motiu i el procés de l'assentament dels romans.
- Una descripció de la ciutat romana (heu d'identificar els elements senyalats amb números al plànol).
- L'estructura urbanística i els tipus d'habitatge.
- Els espais i edificis més importants dins i fora de les muralles.

FONT: https://www.mhcat.cat/extension/mhc/design/mhc/prepact/cat/emp/img/rel_historia_04g.jpg.

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis
Catalans